

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska petlit-vrata 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 6 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 135.

V Ljubljani v sredo, 17. junija 1885.

Tečaj II.

Po volitvah.

Končan je volilni boj! Razburkani valovi strankarske volilne agitacije so se plegli in utekli; mirno se vračajo stranke domov in hladnokrvno preštevajo in razmotrivajo dobiček in izgubo volilnega boja. In katera stranka bila je srečnejša v tem boji, katera si priborila zmago?

Prvi pogled na izid volitev kaže uže jasno, da se je okrepila ona stranka, katera je imela do zdaj večino v državnem zboru, katera je podpirala vlado, ono vlado, katera hoče uresničiti presvitlega vladarja besede: „Naredite mir med Mojimi narodi!“, ono vlado, katera hoče biti jednako pravična vsem narodnostim prostrane Avstrije. Poražena pa je ona stranka, katera zahteva vedno gospodstvo le záse in pravico le za nemški narod. Avstrijski svobodni državljani govoril je na volišči svobodno obsodbo, in obsodil je glasno in jasno ono rovarsko politiko fakijskih oponentov, kateri ne hoté nič vedeti o jednakovnosti avstrijskih narodov, kateri o raznih prilikah gledajo radi čez mejo. *Vox populi, vox Dei!*

Mi omenjamo poraz ustavoverne stranke brez škodoželjnosti, a tudi brez pomilovanja. Saj je ta poraz samo naravna posledica vseh zmot in napak, katere je zakrivila ta stranka, dasi je imela moč v svojih rokah ob najugodnejših razmerah. Cela vrsta napak, katera seza tja do liberalnega Auerspergovega ministerstva, kateremu je skopala grob ta stranka, cela ta vrsta še zdaj ni zaključena. Nemško-liberalci prideli so si častno ime ustavoverna stranka, vendar niso umeli ali niso hoteli pokazati državi nasproti one požrtvovalnosti, katero je dolžna vsaka stranka, če jej je le

količkaj ležeče na ohranitvi in razvoji države. Živo je še v spominu vsakega rodoljuba, na kako malosten način so se upirali ustavoverci orijentni politiki grofa Andrassyja ter skušali državo ovirati na razvoji. To bil je moment, ko je bila država tako rekoč po zgodovini poklicana, da izvrši svojo misijo na vzhodu, da s svojim pomirljivim in blagotnim postopanjem prinese luč omike in prosvete skozi stoletja v sužnjosti zdihujočim balkanskim narodom. In tedaj skušali so iz malostnih razlogov, iz politične omejenosti napravljati tej politiki vsakeršne ovire takozvani ustavoverci, med njimi Herbst, Sturm in Schaup. To bila je usodna jama, katero je kopala avstrijska ustavoverna stranka grofu Andrassyju, in konečno pala je, po starem izreku, ona sama vánjo. Sicer so se tedaj svareče med njo dvignili nekateri možje, a njih glasovi so se izgubili, kakor glas upijočega v puščavi; prevelika bila je zaslepljenost brezobzirnih strankarjev. Tedaj, ko je avstrijska delegacija z vsemi sredstvi parlamentne večine napadala okupacijsko politiko in ko je v državnem zboru skušala preprečiti berlinsko pogodbo, tedaj pričelo se je propadanje ustavoverne stranke, in leto na leto do današnjega dneva padala je vedno globlje. Kam je danes prišla, pač najbolj živo priča to, da je v srci Avstrije, na Dunaji, izgubila vladarstvo, ves svoj vpliv, ter da mora vse svoje moči uporabiti v to, da na vsi strani težeče elemente more držati še vkup, boriti se ima z možmi, kateri so meso od njenega mesa, z demokrati in antisemiti.

Grozno je objavkalo nemško-liberalno časopistvo osebito o izidu volitev na Dunaji, kjer so bili izvoljeni trije demokratje in jeden antisemit. Z njenega stališča je pač to jadikovanje opravi-

čeno. Z avstrijskega stališča vendar ni nobenega povoda za žalovanje, da so dunajski meščanje zavrgli nemško-liberalne kandidate ter se odločili za demokrate. Demokrat Kronawetter gotovo ni čisto nič slabjši Avstrijec, nego njegov nemško-liberalni protikandidat, tudi gotovo ne slabjši Nemec, a on je očiten sovražnik korupcije, a liberalna stranka ima med seboj še nekaj elementov, kateri imajo kaj široko vest. Se vé da je drugače z antisemiti; Schönererjevo obnašanje in rovanje mora pač vsak Avstrijec grajati, in ta mož je izrodek iz nemško-liberalne stranke, in ta stranka ga prištevava še tudi med svoje pristaše. Stranka s takimi elementi se pač sama obsoja, in obsodili so jo tudi volilci. Izgube, katere so doletele to stranko pri ravno kar izvršenih volitvah, so pač zaslužena kazen za odpad od avstrijskega mišljenja. In te izgube bodo se še množile leto za letom, dokler bode hodila po zdanji poti. Slednje volitve so pokazale, da je nemško-liberalna stranka izgubila zaupanje med narodom, kateri ne veruje več v prazne fraze o zatiranem nemštvu, kateri želi mirnega razvoja ljubljene Avstrije.

Desnica pridobila si je prejšnje število sedežev, vendar ne toliko, kolikor se je pred volitvami pričakovalo. Zadovoljna pa more biti s temi vspehi, in zadovoljna vlada Taaffejeva, kajti ona ima za svojo politiko pomirljivosti, gospodarstvenih in socialnih reform za seboj večje število poslancev nego prej.

Poleg pomnožitve in ukrepiteve desnice pa je treba uvaževati tudi to, da so se pristaši zdanjega vladnega zistema na vseh krajih zdatno pomnožili; kandidatje desnice ostali so le v majheni manjšini v nekaterih onih krajih, kjer je do zdaj ustavoverna stranka samovoljno gospodovala, in

Listek.

Očetova sodba.

(Črtica iz ruskega lovskega življenja. Ivan N. S.)

V Rusiji vlada posebna vraža. Devetintrideset medvedov, pravijo, lahko kdo ustrelji, a štirideset gotovo maščuje svoj rod na lovcu. Ta vera je tako ukoreninjena, da bi najsmelejši in najspretnější lovec ne pomeril na štiridesetega medveda brez strahu. Pri tem se vé da medveda ne zadene. Tako se more razlagati, da je mnogim lovcem postalo število „štirideset“ usodno. Kadar pa je ruski lovec ustrelil štiridesetega medveda, potem pa gre z gotovostjo in brez strahu na medvedji lov z najslabjšim orožjem.

Sibirski kozak gre, kakor tudi pirenejski prebivalec, nad medveda z nožem. Kadar zasledi medvedov brlog, zaviše svojo čepico od usnja nazaj na glavo, vzame v roko svojo ragatino, vilicam podobno orodje, ter poišče, če je oženjen, svojo ženo ali če je še samec svojo ljubico, da mu pri- veže lovski nož na roko. Ko se je to zgodilo,

pada se naravnost k medvedovemu brlogu ter ga napade. Leva roka drži z ragatino glavo živali proč, z nožem v desnici pa prepornja živali trebuh.

Kozak, kateri je uničil devetintrideset medvedov, podal se je nad štiridesetega. Z ozirom na ta slučaj rekel je svojemu sinu, dvajsetletnemu mladeniču, naj ga spremi, svoj nož pa je zamenjal s puško. Sin je bil oborožen z ragatino in nožem.

A mestu medveda prišel jima je nenadno nasproti leopard. Žival je očividno daleč od svoje domovine zašla. Po domnevanju je bil nje rod v Indiji, ter je, begajoča skozi srednjo Azijo, prišla v one prekrasne pokrajine ob Uralskem jezeru.

Mladi človek, kateri še ni nikdar videl tako strašne živali, se je prestrašil, in ker je leopard obrnil se proti njegovemu očetu, je ubežal mestu bi mu pomagal.

Kozak pričakoval je žival s hladnokrvnostjo starega lovca, dokler ni prišla na dvajset korakov, potem je napel in sprožil.

Leopard napravil je še dolg skok in potem pal je mrtev na tla.

Kozak obrnil se je za svojim sinom; hotel je

videti, če se morda na pók ne bode vrnil, a dečak ni niti ozrl se ter dalje bežal.

Zdaj nabasal je kozak zopet svojo puško, vzel nož med zobe ter se bližal živali. On ni poznal posebnosti te pasme, zaradi njene podobnosti z mačko bal se je zvijače. Ko pa je bliže prišel, se je uveril, da je žival mrtva.

Bil je leopard največje in najlepše vrste, njegova koža je morala biti najmenj sedemdeset rubljev vredna.

Kozak ga je odril, si vrgel kožo okolo ram ter nastopil globoko zamišljen pot proti domu.

Predmet njegovemu premišljevanju je bil vžnen: vprašal se je, katero kazen zasluži plašljivec, kateri svojega prijatelja v nevarnosti zapusti. In dodal je: Sin, kateri zapusti svojega očeta, je več kot plašljivec, on je izdajalec.

Ko je domov dospel, je izrekel uže svojo obsodbo. Poiskal je svojega sina, kateri se je v sobo zaprl, ter mu zapovedal, naj odpre.

Mladenič je storil ter pal očetu pred noge.

Oče pa mu je zapovedal, naj vzame lopato ter gre za njim. Vzroka temu ukazu mu ni povedal; on sam pa je vzel tudi lopato.

zdaj posrečilo se jej je le z največjim naporom zmagati s svojim kandidatom.

Vlada Taaffejeva dobila je pri volitvah zaupnico in pomnožile so se nje vrste. Državnemu zboru v bodoči sestavi bode možno nadaljevati s pomnoženimi močmi ona dela, katera je pričel v prejšnjem zasedanju, izvršiti one naloge, katere je našteval na konci prejšnjega zasedanja prestolni govor. Državni zbor v bodoči sestavi ne bodo motile v blagoslovenem delovanju ekstremne zahteve nekaterih vročerkvnikov, na podstavi zakona oziroma se bode z enako skrbjo na vse avstrijske narode, in kadar bode šlo za blagor države, tedaj potihnile bodo vse posamne želje in težnje. *Salus reipublicae suprema lex esto!*

Mi Slovenci posebej smemo biti v polni meri zadovoljni z zdanjem izidom volitev tudi na slovenskih tleh. Res, da niso povsodi prodrli še naši kandidati, a dobili so častno manjšino in to na periferijah slovenskega življa, v krajih, katere smo si mislili že izgubljene. Pri volitvah teh se je pokazalo, da se narod slovenski v Koroški, Štajerski in Primorski, na mejah neprijaznega mu sosedu, zaveda slovenske narodnosti ter nima volje izgubiti se v nemškem morji. Tu pokazal je ubožni narod, da svoje narodnosti tudi neče prodati za rumene zlate, pokazal je svojo narodnost in avstrijsko mišljenje, pokazal je svojo žilavost in poštenje. In poslanci, katere pošlje v državni zbor mali narod slovenski, so možje, katere si je narod po dobrem premisleku sam izvolil, možje naobraženi, skušeni in poznati borilci na narodnem političnem in slovstvenem polju, kateri gotovo ne bodo zamudili nobene prilike, potezati se za blagor naroda slovenskega.

Tako se bode desnica sešla zopet ojačena k državnoborskemu zasedanju in v svesti si svoje važne naloge, podpirala bode zdanjo vlado, kateri dobrih namer niti najhujši sovražnik odrekati ne more, da se tako z združenimi močmi doseže prepričanje Avstrije, da se odstrani pogubni narodnostni prepir in se obrne delavnost na gospodarstvena in socijalna vprašanja.

Politični nazori poslanca Heinricha.

Kakor znano, bil je poslanec Heinrich navzlic najhujšemu naporu od strani nemških nacionalcov v državni zbor izvoljen. Uredništvo praške „Politike“ obrnilo se je pred kratkim z več vprašanji, o katerih se ta mož dosedaj javno še ni bil izrekel, do njega, na katera je on radovoljno odgovoril. Ker so razmere na Češkem v marsikaterem oziru našim na Kranjskem podobne in ker so besede, ki jih je govoril poslanec Heinrich, tudi za marsikatero iz med nas zelo poučljive, mi-

Peljal je svojega sina nekoliko od hiše, potem mu je zaznamoval na tleh četverkot šest črveljev dolg in tri črvelje širok, ter pričel zemljo odkopavati in dal znamenje svojemu sinu, naj isto dela.

Mladenič, kateri ni imel nobene ali samo negotovo slutnjo, kaj ima pomeniti to delo, je pričel.

Dve uri pozneje izkopala sta jamo, v kateri je mogel človek ležati.

Dobro, dejal je oče, obrnivši se: Zdaj moli! Zdaj je bilo mladeniču jasno; a besede očete so bile tako odločne, da obsojenec ni upal ustavljati se.

Pal je na kolena ter molil.

Oče mu je pustil dosti časa za molitev.

Potem odmeril je oddaljenost, v kateri je streljal na leoparda, je vzel svojo puško, nameril na sina ter ga zadel ravno na ono mesto v glavo, kamor je zadel leoparda.

Mladenič je takoj mrtev se zgrudil.

Oče položil ga je v grob, ga pokril z zemljo, se vrnil domov, oblekel praznično obleko ter se naznanil sodniku.

— Povrnili sem jednako z enakim, skončal

slimo, da svojim čitateljem ustrezamo, ako njegov odgovor v glavnih potezih priobčujemo.

„Vsakdo, ki politično deluje,“ tako pravi poslanec Heinrich, „in ki neče plavati z reko, ampak se drži svojih nazorov, mora biti pripravljen na to, da se sumniči in da se mu od mnogih strani nasprotuje. Vsak, naj je še tako malo izkušen, misli, da sme soditi o takem moži ter obsojati ga. Ako bi politiku mogoče bilo pristopiti k vsakemu pojedinemu ter razložiti mu, kako da stvari prav za prav stojé, potem postal bi pač marsikdo družega prepričanja in dosednji srd izginil bi mu iz srca.“

Ker pa resen mož, ki ne mlati samo fraz, ampak se v resnici bavi s pravo politiko, ne more vselej in vselej tudi ne smé povedati vsega, mora se uže navaditi na to, da se njemu nasproti obnaša kmalu prijazno, kmalu hladno, da se njegovo delovanje kmalu hvali in povzdiguje, kmalu zopet graja in v nič deva. — Kedor kaj tacega prenašati ni vstani, ta sploh nima sposobnosti za politično življenje; in kedor se hoče vedno le solnčiti v splošnji popularnosti, ta prizadeva si navadno vstreči želji vseh, a inicijative za kako veliko reformo ne bode poprijel.“

Po teh splošnih opazkah odgovarja poslanec Heinrich na posamezna vprašanja:

„Za zdaj ne mislim vstopiti v nikak klub. Dunajski demokratje stali bi mi nedvojno še najbližje; vendar ne vém, če ne bodo — razen dr. Kronawetterja — zopet hrepeneli po nedosegljivem v svoji politiki.“

Kar se tiče Wurmbandovega predloga, ne verjamem, da bi ga zrelejši politiki levice spravili še kedaj na dnevni red, razen če bi opoziciji nasproti mirnemu in taktnemu postopanju vlade in desnice pošla nit in bi potrebovala nove tvarine za ubor javnega mišljenja. — V tem slučaju hočem si mirno postaviti vprašanje: Je v Avstriji *de facto* nemški jezik državni jezik? — Da. Ali se zoper to kedo bojuje? — Ne. Je li državna potreba, da se ta *status quo* spremeni? — Ne. — S tem je označeno moje stališče, katerega zavzemam temu predlogu nasproti.

O razmeri Avstrije k Nemčiji sem se uže v svojem volilnem oklicu jasno izjavil. Carinsko zjedinenje obeh držav bilo bi smrten udarec za našo obrtnost.

Na vprašanje o narodnostnem sporazumu na Češkem odgovarjam prav rad. S to idejo pečam se uže več let v svojem srcu, ker je s to idejo v tesni zvezi duševni, kot materialni blagor obeh narodnosti, ker se resnica, pravica in človekoljubje ne morejo pospeševati, dokler si obe narodnosti naše domovine nasprotujeta. — Da se to vprašanje reši, treba je miru, premišljenosti in po-

je starec svojo pripoved. Uverjen sem, da bi bil Bog ravno tako sodil.

Sodnik ga je del v zapor, naj tam pričakuje razsodbo glavnega guvernerja.

Z isto mirnostjo, z isto veselostjo prestopil je starec prag v ječo.

Uradno poročilo odšlo je takoj na glavnega guvernerja v Sibiriji, kateri je imel pravico nad življenjem in smrtjo.

Odgovor se je glasil:

„Oče naj tri dni in tri noči od telesa ločeno sinovo glavo drži na kolenih. Če umrje ali zblazni, bode to božja obsodba. Če pa prenese ta pogled, bode to dokaz, da ni sodil samo po človeški jezi, marveč po vesti očeta. Ne mi, samo Vsemogočni more o tem slučaju izreči razsodbo.“

Guverner je ob istem času, ko je svojo odločbo oddal na sodnika, tudi to s pojasnilom o dogodku poslal carju.

Staremu kozaku so naznanili obsodbo: tri dni in tri noči je držal glavo svojega sina v naročji ter prestal skušnjo, ne da bi bil, kakor se je kazalo, samo za jeden trenutek izgubil svojo stanovitnost.

Koj potem ga je guverner osvobodil.

trpežljivosti. Med Nemci na Češkem mora prodrati pred vsem dvojno prepričanje: 1.) Da nam Nemcem ni več mogoče gospodovati nad veliko večino češkega naroda in 2.) da nemštvo nikakor ni v nevarnosti, ako se doseže pošteno sporazumljenje z našimi češkimi sodeželani. Koliko časa bo to še trajalo, tega ne more nihče povedati. Sporazumljenje se ne bode pričelo niti v državnem, niti v deželnem zboru, ampak v glavnem mestu Pragi, kajti tukaj je tisoče ljudi, ki so siti narodnostnega prepira.

Mi — jaz govorim o naši stranki — hočemo z našimi češkimi someščani v Pragi v miru živeti, mi se nečemo z njimi v jedno mer prepirati! Mi nečemo vladati nad češko večino mesta, ampak hočemo kot manjšina sodelovati v blagor in slavo našega starega glavnega mesta. Mi, ki smo na Češkem rojeni, imamo še nekaj srca za našo staroslavno Prago in nečemo, da bi se tukaj ravnalo z nami, kakor s tujci. Mi kličemo našim češkim someščanom: Vaša Praga je tudi naša Praga; delujmo tedaj v miru! Naša stranka bo zategadelj sporazumno z meščanskim odborom uže pri prihodnjih občinskih volitvah volila svoje zastopnike za glavno mesto, in s tem storjen je pričetek za pošteno sporazumljenje. Prvi koraki za to so uže storjeni. Kričanje časopisov nas nikakor ne bo zadrževalo, pogumno dalje stopati po poti, katero smo nastopili. Za pomirjenjem v glavnem mestu sledilo bo pomirjenje po deželi.

Kako da mislim o jedinstvi levice, o kateri je Plener pridigoval, hočem naravnost povedati, ker poznam mnogo elementov čisto natanko, iz katerih je ta stranka sestavljena. Sedaj je v resnici Plener vodja levice ter najspretniji borilec po stari ustavovorni stranki odgojevanega velikega kapitala. Njemu je na tem ležeče, „jedinost“ levice vsaj na zunaj ohraniti, ker nima nikakega upanja, da bi omečal nad ministerstvom stoječe kroge. — Na to obrneno so vse njegove misli. Jedinost levice doslej ni bila, poslej bode še manj.

Jedinost ohranjava se prav za prav le s težavo po terorizmu, s kojim se posameznim poslancem nasproti postopa. Za poslanci stojé časnikarji s svojim bičem. Gorje, če se kak zastopnik naroda dela, kakor bi imel druge nazore, nego so ravnopredpisani! Tu se precej prične ples. A nejevolja zoper to postopanje časopisja je pri posameznih poslancih dosegla uže skrajno mejo.“

Takó govori pošten Nemec, pravi avstrijski patrijot! Kadar proderejo ti nazori vse vrste avstrijskega prebivalstva, ne gledé na stan ali narodnost, tedaj bode dosežen takó zaželeni in po-

Tri mesece pozneje došla je carjeva odločba, katera je razsodbo potrdila.

Stari kozak doživel je svoje osemdeseto leto mirno in srečno, ugonobil je štiridesetega medveda in potem še obilo število drugih, in ko je umrl, ni se kazalo, da bi ga bila pekla vest.

O slutnjah.

Od nekdanj je bilo mnenje o slutnjah različno; nobenemu modrijanu se ni še posrečilo, zadostno pojasniti njih pravi psihološki pomen in zvezo s svetom. Nekateri mnogo verujejo v slutnje; marsikatero podjetje opustijo zaradi njih ter z vso gotovostjo pričakujejo, da se bode slutnja izpolnila; drugi pripisujejo slutnje zopet samo lahko vznemirljivi domišljiji. Jaz nečem izreči nikake sodbe o slutnjah, podati hočem častitim čitateljem samo naslednjo priprosto, po polnem resnično dogodbico, katere sem bil sam priča kot domači učitelj pri grofovski obitelji S.

Ta grofovska obitelj S. vzela je k sebi na graščino bližnjo sorodnico, baronico Ano Marijo. Ljubeznivo dete bilo je sirota in odgojevalo se je z domačimi otroci z vso skrbljivostjo. Grad, v ka-

trebni mir. In da trenotek, ko se to zgodi, ni več tako daleč, da ti nazori med prebivalstvom uže v veliki meri prodirajo, to dokazujejo nam ravno pomirljivega duha prešinene besede poslanca Heinricha!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Volitve v državni zbor so torej skončane. V naslednjem podajemo razdelitev poslancev v razne klube, kakor ga objavlja „Politik“. Po tej bilanci bode imel bodoči državni zbor „desnico“, „levico“, „Coroninijev klub“ in „divjake“. Goričmenjen list prištel je tri solnograške konservativce „divjakom“, dunajski listi pa jih prištevajo desnici. Desnica ima torej 188 poslancev, kateri bodo vselej složno glasovali; od konservativnih „divjakov“ pa se pričakuje, da bodo glasovali z desnico, demokratje in antisemitje pa z levico. Se vé da se to ne bode vselej zgodilo, kajti znano je, da demokratje ne hodijo čez grm in strm z levico. V naslednjem izkaz:

Dežele:	Poslancev:	Desnica,	levica,	Coronini,	divjaki
Dolenja Avstrija . . .	37	2	29	—	6
Gorenja Avstrija . . .	17	10	7	—	—
Solnograd	5	—	2	—	3
Štajerska	23	7	16	—	—
Koroška	9	1	8	—	—
Kranjska	10	8	1	1	—
Trst	4	1	—	3	—
Goriška in Gradiška . .	4	2	—	2	—
Istra	4	1	—	3	—
Tirolska	18	10	2	5	1
Predarlška	3	2	1	—	—
Česka	92	56	35	—	1
Moravska	36	11	20	5	—
Šlezija	10	1	8	—	1
Galicija	63	61	—	2	—
Bukovina	9	6	3	—	—
Dalmacija	9	9	—	—	—

Skupaj . 353 188 132 21 12

Nemško liberalna stranka izgubila je po poročilu „Neue fr. Pr.“ 15 sedežev, in sicer 7 v veleposestvu, 6 v mestih in trgih in dva v kmet-
skih občinah.

Državni finančni minister Kallay potuje po Bosni in Ercegovini in povsodi nahaja napredek, katerega sta naredili te deželi v kratkem času pod avstrijsko vladjo. Narod go povsodi spoštljivo in ljubeznivo sprejema ter izraža popolno udanost avstrijskemu vladarju.

Tu je dežele.

Italijanski listi poročajo, da se v Vatikanu dela načrt, da bi se v Ameriki ustanovila velika poljedelska naselbina italijanskih katoličanov. Zaradi tega je kolegij *de propaganda fide* stopil uže

terem je stanovala obitelj, bil je zelo obširen; mali otroci stanovali so s svojo odgojiteljico na jednom konci gradu; da se je prišlo na drugi konec gradu, treba je bilo iti skozi prostrano dvorano. Mala baronica, katera je bila tedaj blizu 6 let stara, je vselej bolestno zakričala, kader se je morala bližati vratom v dvorano. Ko se je mogla natančno izraziti, kaj jo vznemirja, pokazala je na veliko podobo, visečo nad vrati v dvorano. Zastonj so jo skušali sprijazniti s podobo, katera ni imela ničesar na sebi, kar bi moglo napravljati otroku strah. Nič ni pomagalo; baronica se je vselej tresla na vseh udih, kadar je stopila v dvorano; in ker strije ni hotel odstraniti podobe, mojstersko delo slavnega italijanskega slikarja, ukazala je teta, katera je imela usmiljenje z otrokom, naj ne hodi baronica več skozi to dvorano na drugi konec gradu, naj gre marveč čez dvorišče, tako da se ogne dvorani. To pot hodila je baronica dvanajst let vsak dan po dvakrat ali trikrat. Marija Ana vzrastla je kot krasna devojka; bila je velika, vitka, in njeni črni lasje vsipali so se po snežno belem vratu. Če si mislite zraven še temnovišnjeve koprneče oči in pravičen, duhovit obraz, imate podobo mlade baronice.

z neko ameriško naselbinsko družbo v zvezo. Naselbina ta bi obstajala iz samih Italijanov. Za to podjetje zanima se posebno papež Leon XIII sam.

Pred kratkim bila je razširjena po nemških listih včst, da je sultan v Zanzibariji poslal svoje čete na ozemlje nemške vzhodnoafriške družbe ter zagnal se je klic po pomoči in vse mogoče se je očitalo sultanu; zdaj pa se je izkazalo, da sultan ni čisto nič kriv. Prišlo je v to ozemlje mimgrede le nekaj Arabcev in razdrli so neko kolibo, da bi sebi napravili začasno streho. Ta malosten dogodek provzročil je nakrat mnogo hrupa.

Iz Teherana se poroča: Guvernêr v Heratu poslal je nekaj čet v Balo Murghab, da popravijo tamošnje trdnjave. Po poročilu iz Merva, tam tujcem ni dovoljeno občevati s Turkmani in tako morajo stanovati v bivališčih, katera jim odkažejo ruska oblastva. Ruske čete med rekama Herirud in Murghabom so tako-le razdeljene: V Kahki 1000 pešcev, 400 konjikov in 3 topovi; v Seraksu 800 pešcev, 400 konjikov in 3 topovi; v Pul-i-Khatunu 200 pešcev in 100 konjikov; v Kushidu Kali 2020 pešcev, 800 konjikov in 4 topovi; med Kushidom Kalo in Mervom je 2060 pešcev, 600 konjikov in 4 topovi; med Pul-i-Khistijem in Penždom imajo Rusi 1200 pešcev, 800 konjikov in 4 topove; v Zulfikarji 400 pešcev in v Akrobatu 200 konjikov.

Domače stvari.

— (O frankovanji pisem.) Ker se v slednjem času večkrat ponavlja, da se pismene znamke prilepljajo na zadnjo stran pisem, mestu v desni gorenji kot na prvi strani, izdalo je avstrijsko trgovinsko ministerstvo opominj, da tako frankovanje pisem ni dovoljeno, ker ne ovira samo manipulacije, marveč se znamka na slednji strani večkrat pregleda ter se ravna z dotičnimi pismi potem takó, kakor bi ne bili frankovani, kar se vé da ni prijetno za prejemalca, ker mora plačati kazen.

— (Imenovanje.) Nadsodnija v Gradci imenovala je gosp. Ivana Preskerja avskultantom za Kranjsko.

— (Naša dva Ivana, Ivan Hribar in dr. Ivan Tavčar.) sta zares trpinca, vsega obžalovanja vredna; spati ne moreta, in to je hudo. Vladna moža sta oba, to sta nam nedavno, resno spokorjena, odkritosrčno razodela, in kot taka zdaj muči velika skrb, kaj bo posihmal z vlado, ker je jeden kandidatov osrednjega volilnega odbora, „v celi minoli šestletni dobi jedna najtrdnjših podpor vlade“, pri zadnji volitvi propal. Znano je sicer, da je še drug od osrednjega volilnega odbora priporočen kandidat, gotovo nič manj trdna podpora vlade, tudi propal; a to nič ne dé, si mislita g. Tavčar in g. Hribar, vlada naj se le potolaži, ni treba ji žalovati po tem kandidatu, naj ga le pozabi, saj od tega kandidata ni odvisna, kakor od unega, prihodnost, ni odvisen njen

Božični večer zbrala se je na gradu mnogo-brojna družba. Dame so predlagale, naj bi se pričela družinska igra v veliki dvorani. Prvikrat v svojem življenji ni kazala baronica Marija Ana strahu pred dvorano. Njen strije je omenil, da je nakrat dobila mnogo moči nad seboj, in teta pripisovala je to njeno premembo bližajoči se zaroki, češ, da se ni hotla braniti v dvorano stopiti, kjer se bode vršil v nekaterih dnevih ženitni ples. Kratko, Marija Ana skušala se je zatajevati z vso močjo; a ko je stopila na prag, izgubila je pogum, ni si upala stopiti v dvorano. Družiče so jo vender potegnile v dvorano, in da bi jej zabranili ubeg, so nenadno vrata zaloputnili. Baronica je pala skoro v nezavest, prosila je svojega zaročenca, naj jej odpre vrata, ona je v veliki nevarnost! V tem trenutji je nenadno zaropotalo v obširnem prostoru, a le nekaj sekund — potem je bilo vse tiho. Vsled zaloputanja vrat pala je velika podoba nad vrati z veliko pozlačeno krono na tla, in ta pala je baronici Mariji Ani na glavo s toliko močjo, da se je mrtva zgrudila na tla.

obstanek, ker mora tudi vlada vedeti, da temu, tudi propalemu kandidatu ni stal nasproti — profesor Šuklje; gledé tega kandidata naj si lomi glavo, kdor hoče, a od naših vrlih dveh Ivanov se vendar ne more po pravici zahtevati, da bi se tudi ona, da-si je njijuna skrb za vladjo velika, morda še celó prevelika, belila glavo zanj.

A drug mučivec je še, ki tema revežema tudi kratki spanje, in to je naš deželni predsednik, gospod baron Winkler, kateremu naša dva Ivana v svoji naklonjenosti pripisujeta „nedvojbeno zaslugo“, da „nekateri gospodje na Dolenjskem ne poznajo več ni narodnega našega programa, ni discipline, ni politične morale“ (strašno!), o kateri zaslugi pa ta dva možaka „zaradi prečudnih naših tiskovnih razmer (!) nočeta obširnejše govoriti, ker vesta, da ju njijuni čitatelji tudi brez dolzega govora dobro umejo.“ Dà, dà, kedo bi takih prebranih glav, ki govorite vselej takó jasno, takó modro, dobro ne umeval! V tem zares žalostnem položaji pa se naša veljaka tolažita — in je prav, da se tolažita, saj bi nam bilo žal, ako bi obupala — tolažita se tedaj s tem, da „je narod naš še vselej obvaroval dobri genij prevelikih blodenj (kakó poetično in zajedno tudi patetično!), in da ga ta dobri genij tudi za slovenskega barona ni še po polnem zapustil“ (in zopet to, kako krasno, kako genijalno!). Gotovo, to vsi dobro vemo in se veselimo, da je dobri genij še vselej, in da bode tudi v prihodnje varoval slovenski narod prevelikih blodenj, a želeli bi bilo vendar, da bi ta dobri genij obvaroval blodenj tudi — možgane čestite gospóde v „Slovanovem“ tabornu.

— (Nadvojvoda Rainer, Prvo kranjsko veteransko društvo Domžale-Kamenik) je pri svojem občnem zboru dné 14. t. m. jednoglasno imenovalo častnim članom g. c. kr. vladnega tajnika in vodjo c. kr. okrajnega glavarstva v Kameniku, dr. Karola Russa.

— (Tombola.) Pri peti javni tomboli prodalo se je 7643 kartel; vkupni dohodki znašajo 1528 gld. 60 kr. Po odbitih stroških ostalo bode čistega dohodka okolo 800 gld.

— (Gosp. Iv. Jelenec,) prefekt v Terezijanišci na Dunaji, imenovan je nadškofijskim duhovenskim svetovalecem.

— (Izpred porotne sodnije.) Včeraj stal je pred porotniki 15letni kmetški fant Janez Staré, zatožen zločina hude telesne poškodbe. Dné 15. januarja t. l. je zatoženec zabol na trgu v Kranji s tolminskim nožičem v roko Janeza Vidovca tako hudo, da je zdaj po izreku zdravnikov Vidovčeva roka nerabljava. Zatoženec trdi, da se je Vidovec sam poškodoval. Porotniki spoznali so Stareta krivega in obsojen je bil v dveletno hudo ječo in v plačilo 200 gld. Vidovcu za poškodbo na roki.

— (Boječ birmanec.) Iz Bleda se nam poroča: Prilično deljenja zakramenta sv. birme v nedeljo 14. t. m. na Bledu imel je med mnogimi tudi neki boter svojega birmančka. Ko zadnji vglada škofa slovesno oblečenega, spomni se brž predvečera sv. Miklavža in jokaje zbeži, rekši, da ne morejo „parkelni“ zdaj več daleč biti, katerih se je silno bal. Komaj ga je boter potolažil, da je sv. Miklavž veliko starejši, da ima brado itd., na kar se je fant umiril.

— (Čitalnica v Rudolfovem) imela bode dné 20. t. m. ob 6. uri zvečer občni zbor. Predmeti zborovanja so sporočilo o stanji društvenega premoženja in dopolnilna volitev v odbor.

— (V Toplice na Dolenjskem) prišlo je od 1. maja do 15. junija t. l. 16 gospodov in 21 gospij in gospodičin; 36 moških, 69 žensk in 4 otroci kmetškega prebivalstva, 41 vojakov in 197 obiskovalcev, vkup 384 oseb. Pričakuje pa se še mnogo gostov, kateri so si uže naročili sobe v kopelišči.

— (Književnost.) Pred kratkim prišla je na svetlo knjiga: „Oče naš“. Povest za krščansko mladost in krščansko ljudstvo. Po priporočenji častitljivega duhovna iz nemškega poslovenil Fr. Malavašič. Drugi, pregledani natis. V Ljubljani. Natisnil in založil J. R. Milic. 1885., 227 str. To lično knjižico prav toplo priporočamo vsakemu, osebito pa mladini; iz nje posneti si more mlado srce mnogo prav dobrih nauk in vodil za življenje. Knjižica stane vezana 60 kr., po pošti pod križnim zavitkom 5 kr. več.

— (Pošta med Novim Mestom in Krškim) bode od 1. julija t. l. naprej dvakrat na dan vozila; prišla bo iz Krškega ob 11. uri 55 minut zjutraj in ob 7. uri 40 minut zvečer. Iz Novoga Mesta proti Krškemu pa bode odhajala ob 4 uri zjutraj in ob polu 3. uri popoldne.

— (Ljudske knjižnice) izšel je ravno kar 11. snopič, kateri prinaša na 57 straneh tri prav mične povesti: 1.) „Divno“, 2.) „Ancula“ in 3.) „Prutovski“. Vse tri je iz češčine po Alojziju Jiráseku poslovenil A. Sattler. Naj bi rodoljubi s prav obilim naročevanjem podpirali to prekristno podjetje Leonove tiskarne v Mariboru.

Narodno-gospodarstvene stvari.

Poštna hranilnice.

(Dalje.)

VI. Vložna knjižica daje se vložniku zastonj in takisto se tudi knjižice, v katerih ni več prostora za nadaljnje vpise, zastonj zamenjujejo za nove.

Ako katera knjižnica vsled kakenga prigodka ni več za rabo, naj vložnik na ravnost prosi za zamenjo, in knjižica mu se zamenja za novo in on plača deset krajcarjev v pisemskih znamkah.

Kadar se knjižica izgubi, naj izgubitelj le to na tiskarnici, ki mu jo vsaka biralnica (c. kr. poštni urad) zastonj dá, poštno-hranilničnemu uradu na Dunaji naznani, naj kolikor je mogoče po tanko pové belége ali znamenja svoje knjižice, kar se jih spomina, po tem podrobnejše okoliščini, v katerih je knjižico izgubil, in pa svoj popolen nadpis ter naj, priloživši deset krajcarjev v pisemskih znamkah, poprosi, da bi mu se izročil dvojniki (duplikat).

VII. Vložnik sme vsak čas s propisano odpovedjo zahtevati, da se mu nekaj njegovega vloga ali ves vlog vrne (nazaj plača). Odpoveduje se s posebno tisknico, namreč na kuponu iz odpovedne knjižice, katero vložnik ob enem z vložno knjižico zastonj dobode. Ta kupon je treba prav popisati ali izpolniti; obsezati mora:

- 1.) Odpovedani iznos ali znesek (koliko se odpoveduje);
- 2.) ime tiste biralnice (c. kr. poštne urada), v kateri izmed kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, kjer se ima plačilo opraviti;
- 3.) nadpis (adreso), pod katerim želi vložnik, da bi prejel plačilno nakaznico;
- 4.) njegov podpis;
- 5.) njegovo gäslo, če si je bil katero izvolil.

Kupon je na ravnost po kateri biralnici (c. kr. poštne uradu) vposlati na c. kr. poštno-hranilnični urad na Dunaj ter sme vložnik zahtevati, da mu se poslatev poštne prosto priporoči.

Na odpoved pošlje poštno-hranilnični uradnik vložniku pod nadpisom, kakor ga je povedal, ali tudi *poste restante* plačilno nakaznico, katera velja dva meseca.

Nakaznica se praviloma pošilja s prvo pošto, a vsekakor takó hitro, da bode móči vračilo izvršiti v roku, ki ga določa postava od 28. maja 1882, namreč: pri odpovedi iznosa med deset in sto goldinarji v petnajstih dneh, pri odpovedi iznosov med sto in petsto goldinarji najdalje v enem mesecu in napósled pri odpovedi iznosov čez petsto goldinarjev najdalje v dveh mesecih po tem, ko je odpoved v poštno-hranilnični urad dospela.

Ta plačilna nakaznica, katero naj vložnik pred poštним služnikom odpiše, se oddá in ob enem pokaže vložna knjižica, v katero poštni služnik nazaj plačani iznos vpiše in od skupne imovine odbije; na to izplačevalnica vložniku vračilo opravi.

Vračila ne smejo biti manja od enega goldinarja razen ko bi vsa imovina iznašala manj nego goldinar. Vložnik sme katero koli osebo pooblastiti, da vzdigne odpovedani iznos, in sicer sme to pooblastilo sluti na določen posamičen slučaj ali na nedoločen čas.

Tak vložnik, kateri ima gäslo, lahko pooblastilo, da kdo sme posamičen določen iznos potegniti, prosto s tem dá, da na tisknico v to namenjeno, povedavši pooblaščenčovo ime, gäslo zapiše in svoj podpis pristavi.

To pooblastilo in pa vložno knjižico in plačilno nakaznico izroči ali pošlje on pooblaščenču, kateri na to — oddavši plačilno nakaznico, katero mora podpisati, in pokazavši vložno knjižico, izplačani iznos prejme.

Ako dotični vložnik nima gäsla, tedaj mora vložnikov podpis na pooblastilo župnik (fajmošter) tiste občine ali občinski župan, katero c. kr. sodišče ali kak c. kr. beležnik (notar) potrditi. Pri bolniku je dovolj, da podpis zdravnik potrdi, pod uvetom, če ima pravico, ljudi zdraviti. (Konec prih.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Zader, 16. junija. Avstro-ogerska eskadra je danes okolo 10. ure dopoldne sim priplula. Pojutranjem odpluje v Šibenik.

Požun, 16. junija. Pri Silleinu zadel je po noči osebni vlak na prazne železniške voze. Stroj se je razbil. Več potovalcev je poškodovanih.

Petrograd, 16. junija. List „Kaspi“ poroča: Dne 25. maja uničil je požar v Kisil-Arvatu tamošnje delavnice in dvajset voz transkaspiske železnice.

Pariz, 16. junija. Contreadmiral Lespes prevzame poveljništvo brodovja v tonkingskih vodah.

London, 16. junija. Nesloga med konservativnimi vodji, katera se je pri včerajšnji debati v dólenji zbornici pokazala, bode Salisburyju otežila sestavo kabineta, morda celo onemogočila. Govori se, da Salisbury hoče še le tedaj sestaviti kabinet, če se liberalni vodje zavežejo, da ne bodo s svojo večino v dólenji zbornici vrgli njegovega kabineta pred novimi volitvami.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 17. junija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.55
„ „ „ srebri	83.20
Zlata renta	108.50
5% avstr. renta	98.75
Delnice národne banke	859.—
Kreditne delnice	288.90
London 10 lir sterling	124.15
20 frankovec	5.85
Cekini c. kr.	5.86
100 drž. mark	60.95

Uradni glasnik

z dne 17. junija.

Razpisane službe. Na dvorazrednici v Št. Petru služba družega učitelja (defin.) z letno plačo 400 gld. Prošnje do dne 29. t. m. c. kr. šolskemu svetu v Novem Mestu. — Pri c. kr. okr. sodnji na Brdu ali pri kaki drugi okrajni sodnji službi okr. sodnijskega pristava Prošnje do dne 1. julija c. kr. predsedstvu dež. sodnije.

Naprava novih zemlj. knjig: Pri c. kr. okr. sodnji na Brdu za katastersko občino Sv. Andrej, Gor. Polje in Šmohor; poizvedbe dne 27. junija t. l. — Pri c. kr. okr. sodnji v Kranji za katastersko občino Bitinje; poizvedbe dne 19. junija ob 9. uri dopoldne.

Dražbe: Dela za prezidanje šolskega poslopja v Begunjah v dvorazrednico izklicala se bodo za 510 gld. dne 25. junija ob 10. uri na lici mesta in oddalo tistemu, kdor najmanjše zánje ponudi. Prošnje, podprte z dotičnimi prilogami, okr. šolskemu svetu logaškemu.

Tuji.

Dne 15. junija.

Pri Maliči: Struckfuss, mestni odbornik, s soprogo, iz Berolina. — Schubary in Kren, trgovca z Dunaja. — Devald, akad. slikar, iz Požuna. — Haas, gozdar, iz Muraua. — Raminger in Saria, trgovca iz Celovca. — Slabe, lesotrzec, iz Trsta. — pl. Ciotta, graščak, z Reke. — Marquis Völkl s soprogo iz Gorice.

Pri Slonu: Toll, Löwenbein, Glasel, trg. potov., z Dunaja. Braun, uradnik, iz Arada. — Petrič s soprogo iz Trsta. — Lavrenčič, posestnik, iz Postojne. — Pogačnik, posestnik, iz Čerknice.

Pri Avstr. carji: Schönike z materjo iz Spandove. Pri Bavarskem dvoru: Lipsius iz Frankobroda. — Hudo-vernig, graščakinja, iz Suhe.

Umrli so:

Dne 15. junija. Fran Simončič, železniški delavec, 34 l., Poljanski nasip št. 48, plućna tuberkuloza.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
16. junija	7. zjutraj	734.82	17.3	vzh. sl.	jasno	
	2. pop.	733.90	28.8	jzpd. sl.	„	0.00
	9. zvečer	733.90	20.8	jzpd. sl.	„	

Umetne
zobe in zobovja
vdevlje po najnovejšem **amerikanskem** načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje **plombovanja** in vse **zobne operacije** (39) 22
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Kisla voda, kopelišče Radvanj
s svojo jako obilo „natro-lithion-kistino“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljeno-kisl „Lithion“ pri protinskih bolečinah najboljša in najgotovje zdravilo. 52-12 (81)
Vseled obilega ogljenokislika, natrona in lithiona je rad-vanjska kisl voda kot specifikum pri: protinu, kamnji v žolci, mehurji in ledvicah, zlati žili, bramborici, brahoru, zlatenici, želede-nih boleznih in pri katáru in obče. Kopelji, stanovanja in restavracija po ceni.
Radvanjska kisl voda je najboljša namizna voda. Popis in tarifi zastonj in franko pošilja v Radvanj.

V našem založništvu je izišel na svetlo
drugi pomnoženi natis:
Poezije S. Gregorčič-eve.
Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo
2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.
Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.

Dr. Hirsch
dobro znani specialni zdravnik za **sifilitiko in kožne bolezni**, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navódu (58) 9
sifilitiko in kožne bolezni
(tudi zastarele), **uleša, bolezni soála in v mehurji, polucije, možko slabost, ženski tok**, v najkrajši dóbi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:
Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5
(prej mnoga leta v Mariahilferstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popoldne, a tudi **pismeno** in (pod molčečnostjo) pošilja zdravlila. Honorar primeren.

Žepni robci
tu- in inozemski fabrikat
beli in pisani; pavola, platno, svila
naramnice
najboljši fabrikat in sostave.
Specijalitete:
Gumbi za zavratnike, manšete in naprsni gumbi za srajce, kravatni držec, kravatne iglice itd. (63) 5
Največja zaloga, najnovejši in najboljši fabrikat in kar móči po najnižjih cenah.
J. C. HAMANN
Mestni trg.